

ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΟΛΙΓΟΠΙΣΤΙΑΣ.

ΕΚΑΤΑΦΡΟΝΗΘ ΠΑΝΤΕΛῶΣ ἡ ἐργασία τῆς ἀρετῆς· εἰλύθη τῆς ὀμαρτίας ὁ χαλινός· ἔκαστος ἥμινων ἀνυποστόλως καὶ ἀφόβως ὀμαρτάνει πᾶν εἶδος ὀμαρτίας. Πόθεν ταῦτα; ἐκ τῆς ὀλιγοπιστίας.— ‘Πῶς;’ ‘Ημεῖς,’ λέγετε, ‘ἐμεθα ὀλιγόπιστοι;’ ‘Ημεῖς καθ’ ἔκαστην ἀναγνωσκούντες καὶ κηρύγγοις τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως, καὶ κράζουμεν μεγαλοφόνως, Πιστεύω εἰς ἑνα Θεόν, Πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, καὶ τὰ ἔξης, δοσα περιέχει τὸ Πιστεύω, ἐπειτα εἰμεθα ὀλιγόπιστοι;’ Τὰ ἔργα, ἀδελφοί, καὶ δοι τὰ λόγια εἴναι ἡ ἀπόδειξις τῆς πίστεως, ως θεοπνεύστως ἐδίδαξεν ὁ ἀδελφός τοῦ Κυρίου, ὁ Ἰάκωβος. ‘Λειξόν μοι,’ λέγει, ‘τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου, καγὼ δείξω σοι ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν μου.’ ‘Οποίαν δὲ πίστιν δεικνύουσι τὰ ἔργα ἡμῶν; Αὐτὰ δεικνύουσι φανερὰ ὅτι εἰμεθα καθ’ ὑπερβολὴν ὀλιγόπιστοι. ’Οχι τὰ λόγια, ἀλλὰ τὰ πράγματα κηρύγγοις ὅτι ἔχουμεν πολλὰ ὀλίγην πίστιν εἰς τὸν Θεόν.— ΘΕΟΤΟΚΗΣ.

ΠΕΡΙ ΜΗΝΩΝ.

ΤΗΝ διαίρεσιν ταύτην τοῦ ἔτος φαίνεται ὅτι μετεχειούσαν καὶ οἱ πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐπειδὴ δὲ φυσικῶς σχηματίζεται ἀπὸ τῆς σελήνης τὰς περιστροφὰς, οἱ Μῆνες δὲν τῶν ἔθρων ἡσαν καταρχὰς σε ληνιακοί· ἥγουν, ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην νέαν σελήνην. Ακολεύθως ὅμως, δε τηνέσσαν αἱ ἀνθρώπιναι γνώσεις, ἐσυγκρίθησαν τῆς σελήνης αἱ περιστροφαὶ μὲ τὰς τε ἥλιες, καὶ τὰ δοιαὶ τῶν Μῆνων, ως τῶν συνθετικῶν μερῶν τοῦ ἔτους, ἐπροσδιωφίσθησαν μὲ πλεοτέραν ἀκριβειαν.

Οἱ Ἀττικοὶ μῆνες ὠνομάζοντο Ἐκαστομβαιῶν, Ιούλιος. Μεταγεντινῶν, Αὔγουστος. Βοηδομίων, Σεπτέμβριος. Μαιμακτηρίων, Οκτώβριος. Ηπανεψιῶν, Νοέμβριος. Ποσειδεῶν, Δεκεύβριος. Γαιηλιῶν, Ιανουαρίος. Ανθεστηρίων, Φεβρουαρίος. Ἐλαφιγβολίων, Μάρτιος. Μονυχιῶν, Απρίλιος. Θαργηλιῶν, Μάϊος. καὶ Σκιδόφοροιῶν, Ιΐνιος. Ἐκαστος δὲ τῶν μηνῶν τούτων ἐδιαιρεῖτο εἰς τρεῖς δεκάδας, ἐκ τῶν δοποίων διοις ἡ τελευταία περιέχει κάποτε μόνον ἐνέέα ἡμέρας, ἥγουν, δε τὸ μῆρα ἐσύγκειτο ἀπὸ 29 ἡμέρας. ἐκαλοῦντο δὲ ἡ μὲν πρώτη, Δεκάς ἵσταμένου ἡ ἀρχομένου Μηνός. ἡ δὲ δευτέρα, Δεκάς μεσοῦντος Μηνός. ἡ δὲ τρίτη, Δεκάς φθίνοντος, ἡ λήγοντος, ἡ ἀπιόντος Μηνός.

‘Η πρώτη ἡμέρα τῆς πρώτης Δεκάδος ἐλέγετο εἰς τὸ Ιανουαρία, ἡ πρώτη ἰσταμένη εἰς τὸ

μένου μηνός· ἡ δευτέρα, δευτέρα ἵσταμένου ἡ ἀρχομένου, καὶ οὕτω καθεξῆς, ἕως τῆς δεκάτης, ἡ ὅποια ἐλέγετο δεκάτη ἡ δεκάτη πρὸ εἰκάδος.

Τῆς δευτέρας Δεκάδος ἡ πρώτη ἡμέρα, τούτους τὴν ἐνδεκάτη τοῦ μηνὸς, ἐλέγετο πρώτη μεσοῦντος μηνὸς, ἡ πρώτη ἐπὶ δεκάδι, ἡ ἐπὶ δέκα, ἡ ἐπὶ δεκάτῃ· ἡ δωδεκάτη, δευτέρα μεσοῦντος, κτλ., ἕως τῆς εἰκοστῆς, ἡ ὅποια ἐκαλεῖτο εἰκοστὴ καὶ εἰκάς.

Τῆς τρίτης Δεκάδος ἡ ἀριθμησις ἐγίνετο διποσθοβατικῶς· ἡ πρώτη αὐτῆς ἡμέρα, ττέστιν ἡ εἰκοστὴ πρώτη τοῦ μηνὸς, ἐλέγετο δεκάτη μηνὸς φθίνοντος, ἡ λήγοντος, ἡ ἀπιόντος, ἐὰν διην περιείχε 30 ἡμέρας· ἐννάτη δὲ, κτλ., ἐὰν διην περιείχεν 29 ἡμέρας. Η εἰκοστὴ δευτέρα ἐλέγετο ἐννάτη ἡ ὄγδοη μηνὸς φθίνοντος, κτλ., ἕως τῆς τελευταίας, ἡ ὅποια ἐκαλεῖτο Ἐνη καὶ Νέα, ἥγεν, ἡ τελευταία τοῦ παλαιοῦ μηνὸς, ς ἡ νέα ἥτοι ἡ ἀρχὴ τοῦ νέου. Ηριθμοῦντο δὲ καὶ τακτικῶς αἱ ἡμέραι τῆς τρίτης ταύτης δεκάδος· ἥγουν, ἡ εἰκοστὴ πρώτη ἡμέρα ἐλέγετο πρώτη ἐπὶ εἰκάδι, ἡ μετὰ εἰκάδα· ἡ εἰκοστὴ δευτέρα, δευτέρα ἐπὶ εἰκάδι ἡ μετὰ εἰκάδα, καὶ βῆτα καθεξῆς, ἕως τῆς τελευταίας, ἡ ὅποια ἐλέγετο Τριακάς μόνον.

Οἱ Ρωμαῖοι διῆρεν ἐκαστον μῆνα εἰς Καλένδας, εἰς Νόνας, καὶ εἰς Ἰδούς. Αἱ Καλένδαι ἡσαν ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ μηνὸς, καθὼς ἡ τῶν Αθηναίων νομηρία· αἱ δὲ Νόναι εἰς μὲν τοὺς μηνας Μάρτιον, Μάϊον, Ιούλιον, ς Οκτώβριον ἡσαν ἡ ἐβδόμη ἡμέρα, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς ἡ πέμπτη· αἱ Ἰδοί, εἰς μὲν τοὺς ἥδη εἰσιμένους τέσσαρας μηνας, ἡσαν ἡ δεκάτη πέμπτη, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς, ἡ δεκάτη τρίτη. Ηριθμοῦντο δὲ αἱ ἡμέραι ἐκαστον μηνὸς διποσθοβατικῶς· οὕτω, ἡ δευτέρα τοῦ Ιανουαρίου ἐλέγετο Τετάρτη Νόνων, ἡ πρὸ Νόνων Ιανουαρίου· ἡ δεκάτη ὄγδοη τοῦ Οκτώβριος ἐκαλεῖτο δεκάτη πέμπτη Καλενδῶν ἡ πρὸ Καλενδῶν Νοεμβρίου, καὶ οὕτω καθεξῆς.*

Τὸ 1793 ἐπλασε νέον μηνολόγιον ἡ Κυβένησις τῆς Γαλλίας, κατὰ τὸ ὅποῖον οἱ μῆνες ἐλατταν τὰς ἔξης φαντασιώδεις ὀνομασίας. Vendémiaire, ἀπὸ Σεπτ. 22· Brumaire, ἀπὸ Οκτ. 22· Frimaire, ἀπὸ Νοεμ. 21· Νivose, ἀπὸ Δεκ. 21· Pluviōse, ἀπὸ Ιαν. 20· Ventose, ἀπὸ Φεβ. 19· Germinal, ἀπὸ Μαρτ. 21· Floreal, ἀπὸ Απρ. 20· Prairial, ἀπὸ Μαΐου 20· Messidor, ἀπὸ Ιουν. 19· Thermidor, ἀπὸ Ιουλ. 19· καὶ Fructidor, ἀπὸ Αύγ. 19.

* Πλειότερα περὶ τῆς ἴποθέσεως ταύτης διναται τις νὰ εὑρεται τὸ Ιστορικομυθικὸν καὶ γενικόν.

Τὸ καινὸν δικαῖον τοῦτο μηνολόγιον, ως ἄλλα πολλὰ καινοτομήματα τῶν Γάλλων φιλοσόφων τοῦ καιροῦ ἐκείνου, ἀπεβλήθη μετ' ὀλίγον ως ἀνάδοστον καὶ πάντη ἀναφελές.

ΠΕΡΙ ΜΟΤΣΙΚΗΣ.

Οἱ παλαιοὶ φιλόσοφοι καὶ νομοθέται ἔκοιναν τὴν μουσικὴν μέρος ἀναγκαῖον τῆς ἀνατροφῆς, ως ἵκανὸν νὰ μαλάσσῃ τὰς ἀγριότητας τῆς ψυχῆς καὶ νὰ ὁντιμίζῃ τὸν ἀνθρωπὸν εἰς τὴν εὐσημοσύνην, ως λέγει ὁ *Πλούταρχος*.¹ Τοῖς παλαιοῖς τῶν Ἑλλήνων εἰκότως μάλιστα πάντων ἐμέλησε πεπαιδεῦσθαι μουσικήν. Τῶν γὰρ νέων τὰς ψυχὰς φόντο δεῖν διὰ μουσικῆς πλάττειν τε καὶ ὁντιμίζειν ἐπὶ τὸ εὔσχημον, χρησίμης δηλονότι τῆς μουσικῆς ὑπαρχούσης πρὸς πάντα καὶ πᾶσαν ἐσπουδασμένην πρᾶξιν, προηγούμενως πρὸς τοὺς πολεμικοὺς κινδύνους.² Οἱ Πολύβιος ἀποδίδει τῶν Ἀρχαδῶν τὴν ἡμερότητα καὶ φιλανθρωπίαν εἰς τὴν δοπίαν εἶχαν ἐξαίρετον παιδιόθεν σπεδὴν τῆς μουσικῆς ὅλοι, πλὴν μᾶς Ἀρχαδικῆς πόλεως τῶν Κυναιτέων, τῶν ὁποίων τῆς θρηιωδίας αἰτίαν λέγει, διτὶ κατεφρόνησαν ὀλότελα τὴν μουσικήν. Καὶ μὴν ἀπορηση τις, διτὶ εἰς ἀνατροφὴν πτωχῶν παιδίων συμβούλευνω μουσικήν. Αποδον ἡθελε δικαίως φανῆν, ἀν ἐσυμβούλευνα τὴν τελείαν καὶ πολυδάπανον μουσικήν. Άλλὰ πρῶτον, εἰς τίνα δὲν εἶναι γνωστὸν διτὶ ἀπὸ τοὺς πέντας, καὶ ἐξαίρετως ἀπὸ τὴν τάξιν τῶν γεωργῶν μας, πολλοὶ ἔχουν καθένας τὴν λύραν τε;³ Αρκεῖ νὰ μαθητευθῶσι τὰ τέκνα τῶν νὰ λυρίζωσιν ὀλίγον ἀδομονικότερα. Επειτα, οἱ λυριζαὶ δὲν περιορίζονται εἰς μόνον τὸ δύγανον, οὐδὲ λυρίζουν μόνον, ἀλλὰ καὶ λυρῳδοῦν. Πόσην ὠφέλειαν δὲν ἥθελαν προξενήσειν εἰς τοὺς πτωχοὺς οἱ παιδευταὶ τῶν πτωχῶν, ἀν εἰς τόπον τῶν ἀνοήτων καὶ πολλάκις ἀσέμνων τραγούδιων ἐσύνθεταν διὰ τὰ πτωχὰ παιδάγαμα ὑμνούς εἰς τὸν Θεόν καὶ τραγόδια τοιαῦτα, ὅποια νὰ κρύπτωσιν ὑπὸ τῆς ἥδονῆς τὸ κάλυψα μῆθική τινα παραίνετιν!⁴ Άλλὰ τοιαῦτα καλὰ πρέπει νὰ τὰ προσμένωμεν ἀπὸ τὸν πολυπλασιασμὸν καὶ τὴν τελειοτέραν διάταξιν τῶν σχολείων μας. πρέπει νὰ τὰ προσμένωμεν, διτὶ καταστήσωμεν καὶ ἡμεῖς παιδευτήριον εξαίρετον τῆς ἀνατροφῆς τῶν πτωχῶν, κατὰ τὸ Φελλεμβεργικὸν περιβόλητον παιδευτήριον, καὶ διδασκάλως ἔχοντας τὴν φιλανθρωπίαν τῆς Φελλεμβεργίας. Οἱ Σωκρατικὸς οὗτος παιδευτής τῶν πτωχῶν παιδίων ἐδιμάχθη ἀπὸ τὴν περίσσαν, διτὶ ἡ μουσικὴ εἶναι δι' ὅλα τὰ νεαρὰ παιδία μέσον ισχυρὸν πολιτισμοῦ καὶ

μὲ ἥσυχον ἀρμονίαν· νὰ μετριάζῃ τὰς ἀτάκτους ὄρμας, νὰ καθαρίζῃ τῆς ψυχῆς τὰ αἰσθήματα, καὶ νὰ τὴν ἀνεγείρῃ εἰς τὰς ὑψηλὰς ἐννοίας. Χρησιμεύει ἐξαιρέτως νὰ ἡμερόνη τὰ πάθη, νὰ εὐφραίνῃ πρεπαδέστερον τὴν καρδίαν, καὶ νὰ μαλακώνῃ τὴν σκληρότητα τῆς φύσεως ἐκείνων μάλιστα τῶν παιδίων, ὅσα ἐλαβεν εἰς τὸ σχολεῖον του ἀπὸ τὴν τάξιν τῶν ψωμοζητῶν.⁵ —ΚΟΡΑΗΣ.

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΡΧΗ.

Τα πρῶτα ίδιοκτησίας ἀντικείμενα ἥσαν οἱ καρποὶ, τοὺς ὅποιους τὶς ἐσύναγε, καὶ τὰ θηρευόμενα ἄγρια ζῶα· μετὰ ταῦτα, αἱ σκηναὶ καὶ οἰκίαι, τὰς ὅποιας ἔκτιζε, τὰ ἔργα λεῖα, ὅσα ἐμεταχειρίζετο διὰ νὰ πάνη ἡ μαγειρεύη τὴν τροφὴν του, καὶ ὑστερον, πολεμικὰ ὅπλα. Πολλὰ τῶν ἀγρίων φυλῶν εἰς τὴν Βόρειον Αμερικὴν δὲν ἐπροχώρησαν ἔτι περαιτέρω τούτου· διότι λέγεται διτὶ τὰ σπαρτά των, καὶ ὅσα κεφαλήσωσιν ἀπὸ τὸ μὲ ἀλλοεθνεῖς εμπόρους, τὰ φέρουν εἰς τὸ κοινὸν τῆς φυλῆς ταμεῖον.

Ποίμνια καὶ ἀγέλαι ἡμέρων ζῶων ἔγιναν ταχέως ίδιοκτησία. ΑΒελ, ὁ δεύτερος υἱὸς τοῦ Αδάμ, ἦτο φύλαξ προβάτων· πρόβατα καὶ βρες, κάμηλοι καὶ ὄνοι, ἐσυγκρότουν τὰ πλούτη τῶν Ιουδαίων πατριαρχῶν, ως ἔτι καὶ τῶν νεωτέρων Αράβων. Επειδὴ ἐπληθύνθη πρῶτον ὁ κόσμος εἰς τὴν Ανατολὴν, ὅπε υπῆρχε μεγάλη ὀνυδρία, πηγάδια πιθανὸν διτὶ ἔγιναν μετέπειτα ίδιοκτησία· ως μανθάνομεν ἀπὸ τὴν συνεχῆ καὶ σπουδαίαν αὐτῶν μνήμην εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, καὶ ἀπὸ ἔριδας καὶ συνθήκας περὶ αὐτῶν, καὶ ἐκ τοῦ διτὶ ἀναφέρεται, μεταξὺ τῶν πλέον ἀξιομνημονεύτων κατορθωμάτων ἐπισήμων ἀνδρῶν, διτὶ ἐσκαψαν ἡ ἀνεκάλυψαν φρέαρ.

Η γῆ, ητίς εἶναι τὴν σῆμερον τόσον ἀξιόλογον μέρος ίδιοκτησίας, πιθανὸν διτὶ δὲν ἔγινεν εἰς κάνενα τόπον ίδιοκτησία, πλὴν μακρὸν χρόνον μετὰ τὴν σύστασιν πολλῶν ἀλλών εἰδῶν ίδιοκτησίας· δηλαδὴ, ἀφοῦ τὸ ἀνθρώπινον γένος ἐπληθύνθη, καὶ ἥχισεν ἡ καλλιέργεια. Η πρώτη διαίρεσις γῆς, περὶ τῆς ὁποίας ἀναγινώσκουμεν, ήτον ἡ μεταξὺ τοῦ Αβραμ καὶ Λωτ· καὶ αὐτὴ δὲ τοῦ ἀπλουστάτου εἴδους· Εἳναι σὺν υπάγης εἰς τὰ ἀριστερὰ, ἐγὼ θέλω υπάγειν εἰς τὰ δεξιά· καὶ ἐάν σὺ εἰς τὰ δεξιά, ἐγὼ εἰς τὰ ἀριστερά.

Εἰς τὴν ύπὸ τοῦ Καίσαρος περιγραφὴν τῆς Βρετανίας δὲν βλέπονται ἵχνη τινὰ ίδιοκτησίας εἰς γῆν ὀλίγα μόνον εἰς τῶν Ιουδαίων Πατριαρχῶν τὴν ἴστορίαν· οὐδὲν μεταξὺ τῶν ἐθνῶν τῆς Βρετανίας Αμερικῆς οἱ Σκύθαι ὥτε τοις λέγεται διτὶ ίδιοποιοῦντο μὲν τὰ θρέψιατα καὶ τοὺς οἰκεῖους